

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1298/2008/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Δεκεμβρίου 2008

σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος δράσης Erasmus Mundus 2009-2013 για την ενίσχυση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 149 παράγραφος 4,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η απόφαση αριθ. 2317/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θέσπισε ένα πρόγραμμα για την αύξηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (Erasmus Mundus) (2004-2008).

(2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ θέσπισε μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ θέσπισε ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας και εταιρικής σχέσης, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ θέσπισε μηχανισμό χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1934/2006 του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ θέσπισε χρηματοδοτικό μέσο για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες και τις λοιπές υψηλού εισοδήματος χώρες και εδάφη, και η συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της ομάδας των κρατών της Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών

της, που υπεγράφη στο Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 ⁽⁸⁾ (εφεξής «συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ»), και η εσωτερική συμφωνία για τη χρηματοδότηση της κοινοτικής βοήθειας βάσει του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου για την περίοδο 2008 έως 2013 σύμφωνα με τη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις του τέταρτου μέρους της Συνθήκης ΕΚ ⁽⁹⁾ (εφεξής «εσωτερική συμφωνία ΑΚΕ-ΕΚ»), διέπουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης.

(3) Το νέο πρόγραμμα Erasmus Mundus εντάσσεται σε μια λογική αριστείας σύμφωνα με το πρόγραμμα για την περίοδο 2004-2008. Επιτρέπει την προσέλκυση των καλύτερων φοιτητών των τρίτων χωρών χάρη στην ποιότητα των προτεινόμενων σπουδών, την ποιότητα της υποδοχής και ένα σύστημα ανταγωνιστικών υποτροφιών σε παγκόσμιο επίπεδο.

(4) Κατά τις διαπραγματεύσεις των μέσων εξωτερικής βοήθειας και της διοργανικής συμφωνίας για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη σωστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽¹⁰⁾, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή κατέληξαν σε αριθμό συμφωνιών όσον αφορά τον δημοκρατικό έλεγχο και τη συνοχή των εξωτερικών δράσεων, οι οποίες καθορίζονται στη δήλωση 4 που επισυνάπτεται ως Παράρτημα στη διοργανική συμφωνία.

(5) Η διακήρυξη της Μπολόνια, που υπεγράφη από τους υπουργούς Παιδείας 29 ευρωπαϊκών χωρών στις 19 Ιουνίου 1999, θέσπισε μια διακυβερνητική διαδικασία με στόχο τη δημιουργία ενός «ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» μέχρι το 2010, διαδικασία η οποία υποστηρίζεται ενεργά σε κοινοτικό επίπεδο. Στη συνάντησή τους στο Λονδίνο στις 17-18 Μαΐου 2007, οι 45 Υπουργοί Παιδείας των χωρών που συμμετέχουν στη διαδικασία της Μπολόνια υιοθέτησαν τη στρατηγική με τίτλο «Ο ευρωπαϊκός χώρος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο παγκόσμιο περιβάλλον» («The European Higher Education Area in a Global Setting») και, στο πλαίσιο αυτό, όρισαν ως προτεραιότητες για το 2009 τη βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με τον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την καλύτερη αναγνώριση των τυπικών προσόντων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε άλλες περιοχές του κόσμου.

(6) Η ειδική συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας στις 23-24 Μαρτίου 2000 όρισε ως στρατηγικό στόχο να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία του κόσμου με βάση τη γνώση και

⁽¹⁾ ΕΕ C 204 της 9.8.2008, σ. 85.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2008 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2008.

⁽³⁾ ΕΕ L 345 της 31.12.2003, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 82.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ. 41.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 405 της 30.12.2006, σ. 41.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 317 της 15.12.2000, σ. 3.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 247 της 9.9.2006, σ. 32.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1.

κάλεσε το Συμβούλιο Παιδείας, Νεότητας και Πολιτισμού να αναπτύξει ευρύ προβληματισμό σχετικά με τους συγκεκριμένους μελλοντικούς στόχους των εκπαιδευτικών συστημάτων, με έμφαση στις κοινές ανησυχίες και προτεραιότητες και σεβασμό στην εθνική πολυμορφία. Στις 12 Φεβρουαρίου 2001 το Συμβούλιο ενέκρινε έκθεση σχετικά με τα συγκεκριμένα μελλοντικά μέτρα για τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στις 14 Ιουνίου 2002 ενέκρινε λεπτομερές πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τη συνέχεια των συγκεκριμένων στόχων, για το οποίο απαιτείται υποστήριξη σε κοινοτικό επίπεδο. Η συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Βαρκελώνη στις 15 και 16 Μαρτίου 2002 έδωσε ως στόχο να γίνουν τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης παγκόσμιο σημείο αναφοράς ποιότητας έως το 2010.

- (7) Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής της 20ής Απριλίου 2005 και της 10ης Μαΐου 2006 με τίτλο «Κινητοποίηση του πνευματικού δυναμικού της Ευρώπης: ενδυνάμωση των πανεπιστημίων ώστε να εξασφαλισθεί η πλήρης συμβολή τους στη στρατηγική της Λισαβόνας» και «Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού για τα πανεπιστήμια: εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία», το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2007, για τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων χάριν της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης σε μια παγκόσμια οικονομία γνώσης και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2008, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας⁽¹⁾, υπογραμμίζουν την ανάγκη για τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να υπερβούν τον κατακερματισμό τους και να ενώσουν τις δυνάμεις τους για περισσότερη ποιότητα στη διδασκαλία και την έρευνα, καθώς και για καλύτερη ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 15ης και 16ης Ιουνίου 2006 στις Βρυξέλλες επιβεβαίωσε την ανάγκη εκσυγχρονισμού της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- (8) Η έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης του υφιστάμενου Erasmus Mundus και η ανοιχτή δημόσια διαβούλευση σχετικά με το μέλλον του προγράμματος υπογράμμισαν τη συνάφεια των στόχων και δράσεων του τρέχοντος προγράμματος και εξέφρασαν την ευχή να συνεχιστεί, με ορισμένες προσαρμογές όπως η επέκτασή του στις διδακτορικές σπουδές, η ουσιαστικότερη ένταξη ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών και των αναγκών των χωρών αυτών στο πρόγραμμα και η διάθεση περισσότερων κονδυλίων σε ευρωπαίους συμμετέχοντες του προγράμματος.
- (9) Η ενίσχυση της ποιότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η προώθηση της κατανόησης μεταξύ των λαών, όπως και η συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις τρίτες χώρες προλαμβάνοντας ταυτόχρονα τη «διαρροή εγκεφάλων» και η υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού είναι οι στόχοι ενός προγράμματος συνεργασίας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που απευθύνεται σε τρίτες χώρες. Τα πιο αποτελεσματικά μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών σε ένα πρόγραμμα αριστείας είναι τα υψηλά ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο, καθώς και, όσον αφορά τη δράση για τις συμπράξεις Erasmus Mundus (δράση 2), οι συμπράξεις με τρίτες χώρες για όλους τους κύκλους σπουδών, οι

υποτροφίες για τους πιο ικανούς φοιτητές και σχέδια για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι αριστείας θα πρέπει να επιδιωχθούν από τη δράση για τα κοινά προγράμματα Erasmus Mundus (δράση 1) και τη δράση 2, ενώ οι στόχοι ανάπτυξης θα πρέπει να καλυφθούν αποκλειστικά από τη δράση 2. Κατά την αξιολόγηση του προγράμματος, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις συνέπειες που μπορεί να έχει το πρόγραμμα από την άποψη της «διαρροής εγκεφάλων».

- (10) Προκειμένου να διασφαλιστεί στους δικαιούχους του προγράμματος μια ποιοτική διαμονή και υποδοχή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να απλοποιήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις διαδικασίες τους για την έκδοση ταξιδιωτικών θεωρήσεων. Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσκει ώστε όλες οι σχετικές ιστοσελίδες των κρατών μελών και τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας να αναγράφονται στην ιστοσελίδα του Erasmus Mundus.
- (11) Υπάρχει ανάγκη να ενταθεί ο αγώνας κατά του αποκλεισμού κάθε μορφής, συμπεριλαμβανομένου του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και κάθε μορφής διακρίσεων, καθώς και να ενισχυθούν οι προσπάθειες από κοινοτικές πλευρές για την προώθηση του διαλόγου και της αλληλοκατανόησης μεταξύ πολιτισμών παγκοσμίως. Λόγω της κοινωνικής διάστασης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των ιδεωδών της δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, την οποία ενθαρρύνει, η κινητικότητα στον τομέα αυτόν επιτρέπει στα άτομα να δοκιμάσουν νέα πολιτισμικά και κοινωνικά περιβάλλοντα και τους διευκολύνει να κατανοήσουν και άλλους πολιτισμούς. Η επιδίωξη αυτών των στόχων σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αντικατοπτρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾, και ιδίως στο άρθρο 21, παράγραφος 1.
- (12) Η προώθηση της διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας αποτελεί προτεραιότητα της κοινοτικής δράσης στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η διδασκαλία και η εκμάθηση γλωσσών είναι ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τις τρίτες χώρες, καθώς και όσον αφορά τους ευρωπαίους σπουδαστές που μεταβαίνουν στις χώρες αυτές.
- (13) Κατά την περίοδο 2004-2008, υποτροφίες ανά χώρα με χρηματοδότηση από τους μηχανισμούς της Επιτροπής για την εξωτερική συνεργασία χρησιμοποιήθηκαν συμπληρωματικά προς τις υποτροφίες Erasmus Mundus, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των δικαιούχων φοιτητών που έρχονται από συγκεκριμένες τρίτες χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, τα Δυτικά Βαλκάνια ή οι χώρες ΑΚΕ, για να σπουδάσουν στην Ευρώπη. Παρόμοιες ευκαιρίες θα μπορούσαν να εξεταστούν για την περίοδο 2009-2013 σύμφωνα με τις πολιτικές προτεραιότητες, τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται από τους εν λόγω μηχανισμούς εξωτερικής συνεργασίας, με σεβασμό των στόχων ακαδημαϊκής αριστείας του προγράμματος που θεσπίζεται με την παρούσα απόφαση λαμβάνοντας υπόψη ταυτόχρονα και την όσο το δυνατόν πιο ισόρροπη γεωγραφική εκπροσώπηση των δικαιούχων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 303 της 14.12.2007, σ. 1.

- (14) Σε όλες τις δραστηριότητές της, η Κοινότητα πρέπει να στοχεύσει στην απάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- (15) Υπάρχει ανάγκη να διευρυνθεί η πρόσβαση για τις μειονεκτούσες ομάδες και να αντιμετωπιστούν ενεργά οι ειδικές μαθησιακές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία στην υλοποίηση όλων των συνιστωσών του προγράμματος, μεταξύ άλλων με υψηλότερες επιχορηγήσεις ως αναγνώριση των επιπρόσθετων δαπανών που βαραίνουν τους συμμετέχοντες με αναπηρία.
- (16) Σύμφωνα με το άρθρο 149 της Συνθήκης, η παρούσα απόφαση δεν θίγει τα εθνικά νομικά πλαίσια και διαδικασίες όσον αφορά ιδίως τη δημιουργία και την αναγνώριση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- (17) Για τη μεγαλύτερη επικοινωνιακή προβολή του προγράμματος στην Ένωση και πέραν των συνόρων της και την περαιτέρω εκπλήρωση των στόχων του, αλλά και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του, απαιτείται ολοκληρωμένη πολιτική ενημέρωσης των πολιτών με στόχο την έγκαιρη και πλήρη πληροφόρησή τους επί των επί μέρους δράσεων και δυνατοτήτων που παρέχονται από αυτό καθώς και την αποσαφήνιση των απαιτούμενων διαδικασιών. Η πολιτική ενημέρωσης με κύριους φορείς τα συμμετέχοντα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει ιδιαίτερη σημασία κυρίως σε χώρες που παρουσιάζουν χαμηλά επίπεδα συμμετοχής στο πρόγραμμα.
- (18) Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁾ και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ/Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 ⁽²⁾, οι οποίοι διασφαλίζουν τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας, πρέπει να εφαρμοστούν λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της απλότητας και της συνέπειας στην επιλογή των δημοσιονομικών μέσων με σεβασμό των στόχων ακαδημαϊκής αριστείας του προγράμματος καθώς και την απαιτούμενη αναλογικότητα μεταξύ του ύψους των πόρων και του διοικητικού φόρτου που συνεπάγεται η χρησιμοποίησή τους.
- (19) Η παρούσα απόφαση καθορίζει για τη συνολική διάρκεια του προγράμματος χρηματοδοτικό κονδύλιο που αποτελεί
- την προνομακή αναφορά κατά την έννοια του σημείου 37 της διοργανικής συμφωνίας της 17ης Μαΐου 2006 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση μέσα στα πλαίσια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού ⁽³⁾.
- (20) Με σεβασμό των στόχων ακαδημαϊκής αριστείας του προγράμματος τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση της δράσης 1 και της δράσης για την προώθηση της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (δράση 3) θα πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽⁴⁾. Τα μέτρα που απαιτούνται για την υλοποίηση της δράσης 2 θα πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, (ΕΚ) αριθ. 1905/2006, και (ΕΚ) αριθ. 1934/2006 καθώς και σύμφωνα με τη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ και την εσωτερική συμφωνία ΑΚΕ-ΕΚ.
- (21) Εφόσον οι στόχοι της παρούσας απόφασης δεν μπορούν να υλοποιηθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της ανάγκης για πολυμερείς συμπράξεις, πολυμερή κινητικότητα και ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών, και μπορούν επομένως, λόγω της φύσης των απαραίτητων δράσεων και μέτρων, να υλοποιηθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει ό, τι είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ:

Άρθρο 1

Θέσπιση του προγράμματος

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται πρόγραμμα «Erasmus Mundus» (εφεξής «το πρόγραμμα») για την προώθηση αφενός της ποιότητας στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση και της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες και αφετέρου για την ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα πρέπει να εφαρμόζεται με σεβασμό των στόχων ακαδημαϊκής αριστείας λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη μια όσο το δυνατόν πιο ισορροπημένη γεωγραφική εκπροσώπηση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

2. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται για την περίοδο που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2009 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2013. Εντούτοις, προπαρασκευαστικά μέτρα, όπως αποφάσεις της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 7, μπορούν να υλοποιηθούν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

3. Το πρόγραμμα υποστηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις που αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη και εντός αυτών, ενώ σέβεται πλήρως την αρμοδιότητά τους για το περιεχόμενο και την οργάνωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, νοούνται ως:

1. «τριτοβάθμια εκπαίδευση»: κάθε είδους προγράμματα σπουδών ή σύνολα προγραμμάτων σπουδών, κατάρτισης ή κατάρτισης στην έρευνα μεταδευτεροβάθμιου επιπέδου, που αναγνωρίζονται από την αρμόδια εθνική αρχή ως ανήκοντα στο σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
2. «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: κάθε ίδρυμα το οποίο παρέχει τριτοβάθμια εκπαίδευση και αναγνωρίζεται από την αρμόδια εθνική αρχή ως ανήκον στο σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
3. «φοιτητής στον πρώτο κύκλο»: άτομο εγγεγραμμένο σε πρόγραμμα πρώτου κύκλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το οποίο στο τέλος αυτού του προγράμματος θα λάβει ένα πρώτο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
4. «μεταπτυχιακός φοιτητής» (φοιτητής στο δεύτερο κύκλο): άτομο εγγεγραμμένο σε πρόγραμμα δεύτερου κύκλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχει ήδη λάβει ένα πρώτο πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή διαθέτει ισοδύναμο επίπεδο κατάρτισης αναγνωρισμένο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική·
5. «υποψήφιος διδάκτωρ» (φοιτητής στον τρίτο κύκλο): ερευνητής στην αρχή της σταδιοδρομίας, η οποία ξεκινά από την ημερομηνία απόκτησης του τίτλου που του δίνει επισήμως το δικαίωμα να ξεκινήσει διδακτορικό·
6. «μεταδιδακτορικός ερευνητής»: έμπειρος ερευνητής που κατέχει διδακτορικό δίπλωμα ή διαθέτει τουλάχιστον το ισοδύναμο τριών ετών ερευνητικής εμπειρίας (ισοδύναμο της πλήρους διάρκειας), συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης στην έρευνα, σε ερευνητικό κέντρο εγκατεστημένο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και πρακτικές, αφότου απέκτησε τον τίτλο που του παρέχει επισήμως το δικαίωμα να ξεκινήσει διδακτορικό πρόγραμμα προσφερόμενο από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
7. «ακαδημαϊκός»: άτομο με εξαιρετική ακαδημαϊκή ή/και επαγγελματική εμπειρία που ασκεί διδακτικό ή ερευνητικό έργο σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή σε ερευνητικό κέντρο εγκατεστημένο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και πρακτικές·
8. «προσωπικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: σύνολο ατόμων τα οποία λόγω των καθηκόντων τους, συμμετέχουν άμεσα στην εκπαιδευτική διαδικασία που αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση·
9. «ευρωπαϊκή χώρα»: χώρα που είναι κράτος μέλος ή συμμετέχει στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 9. «Ευρωπαίος» σημαίνει οποιοσδήποτε υπήκοος ή κάτοικος οιασδήποτε ευρωπαϊκής χώρας. «Ευρωπαϊκό», όταν αναφέρεται σε ίδρυμα, σημαίνει οιοδήποτε ίδρυμα το οποίο βρίσκεται σε οιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα·
10. «τρίτη χώρα»: χώρα η οποία δεν είναι ευρωπαϊκή χώρα. Ο χαρακτηρισμός «τρίτης χώρας», όταν αναφέρεται σε πρόσωπο, σημαίνει άτομο που δεν είναι ούτε υπήκοος ούτε κάτοικος ευρωπαϊκής χώρας. Ο χαρακτηρισμός «τρίτης χώρας», όταν αναφέρεται σε ίδρυμα, σημαίνει οποιοδήποτε ίδρυμα το οποίο δεν βρίσκεται σε ευρωπαϊκή χώρα. Οι χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης βάσει της απόφασης αριθ. 1720/2006/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ δεν θεωρούνται τρίτες χώρες όσον αφορά την υλοποίηση της δράσης 2·
11. «μεταπτυχιακές σπουδές» (δεύτερος κύκλος): πρόγραμμα σπουδών δεύτερου κύκλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έπεται του πρώτου πτυχίου ή ισοδύναμου επιπέδου κατάρτισης και οδηγεί σε πτυχίο επιπέδου μάστερ, προσφέρεται δε από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
12. «διδακτορικές σπουδές» (τρίτος κύκλος): πρόγραμμα σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έπεται πτυχίου ανώτατων σπουδών και οδηγεί σε διδακτορικό τίτλο προσφερόμενο από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή από ερευνητικό κέντρο στα κράτη μέλη στα οποία τούτο είναι σύμφωνο με το εθνικό δίκαιο και πρακτικές·
13. «κινητικότητα»: μετάβαση σε άλλη χώρα με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, την έρευνα, την ανάληψη μαθησιακής, διδακτικής, ερευνητικής ή άλλης σχετικής διοικητικής δραστηριότητας, διευκολυνόμενη, οσάκις είναι δυνατό, μέσω προπαρασκευαστικής κατάρτισης στη γλώσσα της χώρας υποδοχής·

⁽¹⁾ EE L 327 της 24.11.2006, σ. 45.

14. «διπλό ή πολλαπλό πτυχίο»: δύο ή περισσότερα εθνικά διπλώματα που απονέμονται από δύο ή περισσότερα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αναγνωρίζονται επίσημα στις χώρες όπου εδρεύουν τα ιδρύματα που χορηγούν τους τίτλους·
15. «κοινό πτυχίο»: ενιαίο δίπλωμα που απονέμεται από δύο τουλάχιστον ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα, και αναγνωρίζεται επίσημα στις χώρες όπου εδρεύουν τα ιδρύματα που χορηγούν τους τίτλους·
16. «επιχείρηση»: κάθε είδος επιχείρησης που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, ανεξάρτητα από το μέγεθος, τη νομική μορφή ή τον οικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας.

Άρθρο 3

Στόχοι και ειδικοί στόχοι του προγράμματος

1. Στόχοι του προγράμματος είναι να προωθηθεί η ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση, να διευρυνθούν και να βελτιωθούν οι προοπτικές σταδιοδρομίας των φοιτητών και να διευκολυνθεί η διαπολιτισμική κατανόηση μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες, σε συμφωνία με τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης, προκειμένου να επέλθει αειφόρος ανάπτυξη των τρίτων χωρών στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
2. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι:
- α) να ενισχύσει μια διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να ενισχύσει μια ποιοτική προσφορά όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, παρουσιάζοντας μια προστιθέμενη αξία καθ' αυτό ευρωπαϊκή και ασκώντας έτσι έλξη συγχρόνως στην Ένωση και πέραν των συνόρων της, με στόχο τη δημιουργία πόλων αριστείας·
- β) να συμβάλει στον αμοιβαίο εμπλουτισμό των κοινωνιών με την ανάπτυξη υψηλών προσόντων ανδρών και γυναικών προκειμένου να διαθέτουν ικανότητες προσαρμοσμένες ιδίως όσον αφορά την αγορά εργασίας και ανοιχτούς ορίζοντες και διεθνή εμπειρία, μέσω της προώθησης της κινητικότητας τόσο για τους πιο ικανούς φοιτητές και ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες προκειμένου να αποκτήσουν προσόντα ή/και εμπειρία στην Ένωση όσο και για τους ικανότερους ευρωπαίους φοιτητές και ακαδημαϊκούς προς τις τρίτες χώρες·
- γ) να συντελέσει στην ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και της ικανότητας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των τρίτων χωρών για διεθνή συνεργασία μέσω της ενίσχυσης των ροών κινητικότητας μεταξύ της Ένωσης και των τρίτων χωρών·
- δ) να βελτιώσει την προσβασιμότητα και να ενισχύσει το προφίλ και την προβολή της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον

κόσμο, καθώς και την ελκυστικότητά της για τους υπηκόους τρίτων χωρών και για τους ευρωπαίους πολίτες.

3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης ότι δεν αποκλείεται ή μειονεκτεί καμία ομάδα υπηκόων τρίτων χωρών ή ευρωπαίων πολιτών.

Άρθρο 4

Δράσεις του προγράμματος

1. Η επίτευξη των στόχων και των ειδικών στόχων του προγράμματος που ορίζονται στο άρθρο 3 επιδιώκεται μέσω των ακόλουθων δράσεων:
- α) Δράση 1: κοινά προγράμματα Erasmus Mundus (μάστερ και διδακτορικά) εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος υποτροφιών·
- β) Δράση 2: συμπράξεις Erasmus Mundus μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Ευρώπης και τρίτων χωρών ως βάση για τη διαρθρωμένη συνεργασία, την ανταλλαγή και την κινητικότητα σε όλα τα επίπεδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος υποτροφιών·
- γ) Δράση 3: προώθηση της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με μέτρα για την ενίσχυση της ελκυστικότητας των ευρωπαϊκών χωρών ως εκπαιδευτικού προορισμού και ως παγκόσμιου κέντρου αριστείας.

Περαιτέρω λεπτομέρειες αυτών των δράσεων παρατίθενται στο Παράρτημα.

2. Όσον αφορά τη δράση 2, οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν μόνον στο βαθμό που συνάδουν με τις διατάξεις της νομοθετικής πράξης δύναμει της οποίας παρέχεται η χρηματοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 2.

3. Μπορεί να γίνει χρήση των ακόλουθων τύπων προσεγγίσεων εν ανάγκη με συνδυασμό αυτών:

- α) υποστήριξη της ανάπτυξης κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων υψηλής ποιότητας και δικτύων συνεργασίας που διευκολύνουν την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών·
- β) ενισχυμένη υποστήριξη της κινητικότητας ατόμων που επιλέγονται βάσει κριτηρίων ακαδημαϊκής αριστείας, ιδίως των τρίτων χωρών προς τις ευρωπαϊκές χώρες, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την επιθυμία για όσο το δυνατόν πιο ισόρροπη γεωγραφική κατανομή, διευκολύνοντας ταυτόχρονα την πρόσβαση στο πρόγραμμα, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας ευκαιριών και της μη διάκρισης·

γ) προώθηση της γλωσσομάθειας όσο το δυνατόν περισσότερο, παρέχοντας στους φοιτητές τη δυνατότητα εκμάθησης τουλάχιστον δύο από τις γλώσσες που ομιλούνται στις χώρες στις οποίες εδρεύουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και προώθηση της κατανόησης διαφορετικών πολιτισμών·

δ) υποστήριξη πιλοτικών σχεδίων που βασίζονται σε διακρατικές συμπράξεις με εξωτερική διάσταση και αποσκοπούν στην ανάπτυξη της καινοτομίας και της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συγκεκριμένα υποστήριξη της δυνατότητας ενθάρρυνσης των εταιρικών σχέσεων μεταξύ πανεπιστημιακών και οικονομικών φορέων·

ε) υποστήριξη της ανάλυσης και παρακολούθησης των τάσεων και των εξελίξεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με διεθνή προοπτική.

4. Το πρόγραμμα προβλέπει τεχνικά μέτρα υποστήριξης, που περιλαμβάνουν μελέτες, συναντήσεις εμπειρογνομόνων καθώς και ενημέρωση και δημοσιεύσεις που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

5. Η Επιτροπή διασφαλίζει την όσο το δυνατόν ευρύτερη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες και εξελίξεις του προγράμματος, μέσω ιδίως της ιστοσελίδας Erasmus Mundus.

6. Υποστήριξη στις δράσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορεί να δοθεί από την Επιτροπή μετά από εξέταση των απαντήσεων που δόθηκαν σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ή/και προσκλήσεις υποβολής προσφορών. Όσον αφορά τα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο της παραγράφου 4, η Επιτροπή μπορεί, ενδεχομένως, να εκτελέσει αυτά τα μέτρα άμεσα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ), αριθ. 1605/2002. Ενημερώνει συστηματικά σχετικά με τα μέτρα αυτά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

Πρόσβαση στο πρόγραμμα

Σύμφωνα με τους όρους και τους διακανονισμούς εφαρμογής που ορίζονται στο Παράρτημα, και έχοντας υπόψη τους ορισμούς του άρθρου 2, το πρόγραμμα αφορά:

- α) ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
- β) φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε όλες τις βαθμίδες περιλαμβανομένων των υποψήφιων διδασκόντων·
- γ) μεταδιδακτορικούς ερευνητές·
- δ) ακαδημαϊκούς·
- ε) προσωπικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

στ) άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και πρακτική·

ζ) επιχειρήσεις·

η) ερευνητικά κέντρα.

Άρθρο 6

Καθήκοντα της Επιτροπής και των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή:

α) εξασφαλίζει την αποτελεσματική και διαφανή υλοποίηση των κοινοτικών δράσεων που προβλέπονται από το πρόγραμμα σύμφωνα με το Παράρτημα και, για τη δράση 2, σύμφωνα με τα νομικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, καθώς και με σεβασμό των στόχων ακαδημαϊκής αριστείας του προγράμματος κατά την επιλογή των δικαιούχων του προγράμματος·

β) λαμβάνει υπόψη τη διμερή συνεργασία με τρίτες χώρες που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη·

γ) επιζητεί τη συνέργεια και αναπτύσσει, όπου αυτό ενδείκνυται, κοινές δραστηριότητες με άλλα κοινοτικά προγράμματα και δράσεις στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας·

δ) μεριμνά, κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπήν ποσού των υποτροφιών, να λαμβάνει υπόψη το ποσό των διδάκτρων εγγραφής και τις εκτιμώμενες δαπάνες για τις σπουδές·

ε) διαβουλεύεται με τις αρμόδιες ευρωπαϊκές ενώσεις και οργανώσεις στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για θέματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του προγράμματος και ενημερώνει την επιτροπή του άρθρου 8, παράγραφος 1, για τα αποτελέσματα αυτής της διαβούλευσης·

στ) ενημερώνει τακτικά τις ενεχόμενες τρίτες χώρες όσον αφορά όλες τις χρήσιμες για το κοινό πληροφορίες που αφορούν το πρόγραμμα.

2. Τα κράτη μέλη:

α) λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική διεξαγωγή του προγράμματος σε επίπεδο κράτους μέλους, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση μερών, σύμφωνα με την εθνική πρακτική και προσπαθούν να λάβουν τα τυχόν κατάλληλα μέτρα για την άρση οιοδήποτε νομικού και διοικητικού εμποδίου συνδεόμενου ειδικά με τα προγράμματα ανταλλαγών μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και των τρίτων χωρών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την παροχή ακριβών και σαφών πληροφοριών στους φοιτητές και τα ιδρύματα για να διευκολύνουν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα·

β) ορίζουν τις κατάλληλες δομές που συνεργάζονται στενά με την Επιτροπή·

γ) ενθαρρύνουν τις δυνατότητες συνέργειας με άλλα κοινοτικά προγράμματα και τυχόν παρεμφερείς εθνικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται σε επίπεδο κρατών μελών.

3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη:

α) την παροχή της δέουσας πληροφόρησης, δημοσιότητας και παρακολούθησης σχετικά με τις δράσεις που υποστηρίζει το πρόγραμμα·

β) τη διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος·

γ) την ενίσχυση της στρατηγικής επικοινωνίας προς τους δυνητικά ενδιαφερόμενους στις ευρωπαϊκές χώρες και την παροχή κινήτρων για συμπράξεις μεταξύ πανεπιστημίων και κοινωνικών εταίρων καθώς και μη κυβερνητικών οργανώσεων για την ανάπτυξη του προγράμματος.

Άρθρο 7

Μέτρα εφαρμογής

1. Το σύνολο των μέτρων που απαιτούνται για την εφαρμογή της δράσης 2, διέπονται από τις διαδικασίες που προβλέπονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1934/2006 καθώς και από την συμφωνία συνεργασίας ΑΚΕ-ΕΕ και την εσωτερική συμφωνία ΑΚΕ-ΕΕ. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά την επιτροπή του άρθρου 8, παράγραφος 1, για τα μέτρα που λαμβάνονται.

2. Τα ακόλουθα αναγκαία μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του προγράμματος και για την υλοποίηση άλλων δράσεων της παρούσας απόφασης θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία της διαχειριστικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, σύμφωνα με τις αρχές, τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές και τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας οδηγίας:

α) ετήσιο πρόγραμμα εργασιών, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων·

β) ετήσιος προϋπολογισμός, κατανομή των κονδυλίων μεταξύ των διαφόρων δράσεων του προγράμματος και ενδεικτικά ποσά υποφορών·

γ) εφαρμογή των γενικών κατευθυντηρίων γραμμών για την εφαρμογή του προγράμματος, περιλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής όπως περιγράφονται στο Παράρτημα·

δ) διαδικασίες επιλογής, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής επιλογής·

ε) διευθετήσεις για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος και για τη διάδοση και μεταφορά των αποτελεσμάτων.

3. Οι αποφάσεις επιλογής λαμβάνονται από την Επιτροπή, η οποία ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την επιτροπή του άρθρου 8, παράγραφος 1, εντός δύο εργάσιμων ημερών.

Άρθρο 8

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται διμήνη.

Άρθρο 9

Συμμετοχή άλλων χωρών στο πρόγραμμα επί ίσοις όροις με τα κράτη μέλη

Το πρόγραμμα είναι ανοιχτό για συμμετοχή στις εξής χώρες:

α) χώρες ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας ΕΟΧ·

β) υποψήφιες για προσχώρηση χώρες που εφαρμόζουν προενταξιακή στρατηγική, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους που προβλέπονται από τις συμφωνίες-πλαίσια που έχουν συναφθεί με τις συγκεκριμένες χώρες για τη συμμετοχή τους σε κοινοτικά προγράμματα·

γ) χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους που προβλέπονται από τις συμφωνίες-πλαίσια που έχουν συναφθεί με τις συγκεκριμένες χώρες για τη συμμετοχή τους σε κοινοτικά προγράμματα·

δ) Ελβετική Συνομοσπονδία, εφόσον συναφθεί διμερής συμφωνία που να προβλέπει τη συμμετοχή της συγκεκριμένης χώρας.

Άρθρο 10

Οριζόντια ζητήματα

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, αποδίδεται δέουσα προσοχή στο να διασφαλίζεται ότι αυτό συμβάλλει πλήρως στη προώθηση των οριζόντιων πολιτικών της Κοινότητας, ιδίως με τους ακόλουθους τρόπους:

- α) ενισχύοντας την ευρωπαϊκή οικονομία και την κοινωνία που βασίζεται στη γνώση και συμβάλλοντας στη δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης σύμφωνα με τους στόχους της Στρατηγικής της Λισαβόνας και στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αειφόρου οικονομικής της ανάπτυξης και της μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής της·
- β) ευνοώντας τον πολιτισμό, τις γνώσεις και την τεχνογνωσία για μια ειρηνική και διαρκή ανάπτυξη σε μια Ευρώπη της ποικιλομορφίας·
- γ) προωθώντας τη συνειδητοποίηση της σημασίας της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας στην Ευρώπη, καθώς και την ανάγκη καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και προωθώντας τη διαπολιτισμική εκπαίδευση·
- δ) μεριμνώντας για φοιτητές με ειδικές ανάγκες, ιδίως βοηθώντας στην ενσωμάτωσή τους στη συμβατική τριτοβάθμια εκπαίδευση και προωθώντας την ισότητα ευκαιριών για όλους·
- ε) προωθώντας την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και συμβάλλοντας στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων με βάση το φύλο, τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή το σεξουαλικό προσανατολισμό·
- στ) προωθώντας την ανάπτυξη τρίτων χωρών.

Άρθρο 11

Συνοχή και συμπληρωματικότητα με άλλες πολιτικές

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη συνολική συνοχή και συμπληρωματικότητα με άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές, μέσα και δράσεις, ιδίως με το πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση, το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, την αναπτυξιακή πολιτική, τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας, τις συμφωνίες σύνδεσης ΑΚΕ και το ευρωπαϊκό ταμείο για την ενσωμάτωση υπηκόων τρίτων χωρών.
2. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την επιτροπή του άρθρου 8, παράγραφος 1, σχετικά με τις κοινοτικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στους σχετικούς τομείς και εξασφαλίζει την αποτελεσματική σύνδεση, και, όπου ενδείκνυται, τις κοινές δράσεις ανάμεσα στο πρόγραμμα και στα προγράμματα και τις δράσεις στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαί-

δευσης που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της συνεργασίας της Κοινότητας με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των διμερών συμφωνιών, και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 12

Χρηματοδότηση

1. Το χρηματικό κονδύλι για την εκτέλεση των δράσεων 1 και 3 και των συναφών μέτρων τεχνικής υποστήριξης που συνδέονται με τις δράσεις του άρθρου 4, παράγραφος 4, ορίζεται για την περίοδο 2009-2013 σε 493 690 000 EUR.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την εκτέλεση της δράσης 2 και των συναφών μέτρων τεχνικής υποστήριξης που συνδέονται με τις δράσεις του άρθρου 4, παράγραφος 4, ορίζεται για την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, σύμφωνα με τους κανόνες, τις διαδικασίες και τους στόχους που εισάγονται από τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1934/2006 καθώς και από την συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ και την εσωτερική συμφωνία ΑΚΕ-ΕΕ.
3. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει σύμφωνα με την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού τις ετήσιες πιστώσεις εντός των ορίων του δημοσιονομικού πλαισίου.

Άρθρο 13

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του προγράμματος σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του τωρινού, όπως και του προηγούμενου προγράμματος, χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του προγράμματος. Η παρακολούθηση περιλαμβάνει την ανάλυση της γεωγραφικής κατανομής των δικαιούχων του προγράμματος ανά δράση και ανά χώρα, τις εκθέσεις και την ανακοίνωση που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και συγκεκριμένες δραστηριότητες.
2. Το πρόγραμμα αξιολογείται τακτικά από την Επιτροπή όσον αφορά τους θεσπιζόμενους στο άρθρο 3 στόχους, τον αντίκτυπο του προγράμματος στο σύνολό του και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος και εκείνων που υπάγονται σε άλλες συναφείς κοινοτικές πολιτικές, μέσα και δράσεις.
3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών:
 - α) μέχρι τις 31 Μαρτίου του δεύτερου έτους που ακολουθεί την πραγματική έναρξη των νέων μαθημάτων που παρέχονται στο πλαίσιο του προγράμματος, ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και για τις ποιοτικές και ποσοτικές πτυχές της υλοποίησης του προγράμματος·

β) μέχρι τις 30 Ιανουαρίου 2012, ανακοίνωση σχετικά με τη συνέχιση του προγράμματος·

γ) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015 έκθεση για την εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι δράσεις που ξεκινούν την 31η Δεκεμβρίου 2008 ή νωρίτερα βάσει της απόφασης αριθ. 2317/2003/ΕΚ διέπονται από τις διατάξεις της εν λόγω απόφασης, με την εξαίρεση ότι η επιτροπή που έχει συσταθεί με την εν λόγω απόφαση αντικαθίσταται από την επιτροπή του άρθρου 8, παράγραφος 1, της παρούσας απόφασης.

2. Οι δράσεις που ξεκινούν την 31η Δεκεμβρίου 2008 ή νωρίτερα βάσει των διαδικασιών που ορίζονται στα νομικά μέσα που

αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, διέπονται από τις διατάξεις των εν λόγω μέσων.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Στρασβούργο, 16 Δεκεμβρίου 2008.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

B. LE MAIRE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ, (ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ), ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Όλες οι δράσεις του προγράμματος τίθενται σε εφαρμογή σύμφωνα με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές και τα κριτήρια επιλογής όπως περιγράφονται στο παρόν Παράρτημα.

ΔΡΑΣΗ 1: ΚΟΙΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS MUNDUS**A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΣΤΕΡ ERASMUS MUNDUS**

1. Η Κοινότητα επιλέγει μεταπτυχιακά προγράμματα εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας τα οποία, για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, επονομάζονται «προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus».
2. Για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, τα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus, ανταποκρίνονται στις ακόλουθες γενικές κατευθυντήριες γραμμές και τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:
 - α) περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες·
 - β) ενδέχεται να περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλους συναφείς εταίρους, όπως ερευνητικά κέντρα, από τρίτες χώρες·
 - γ) εφαρμόζουν πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει περιόδους σπουδών σε τουλάχιστον δύο από τα συμμετέχοντα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
 - δ) όπου ενδείκνυται, ενθαρρύνουν τις περιόδους πρακτικής άσκησης ως μέρος του προγράμματος σπουδών·
 - ε) διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες αναγνώρισης των περιόδων σπουδών που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα-εταίρους, βασισμένες ή σύμφωνες με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων·
 - στ) καταλήγουν στην απονομή κοινών ή/και διπλών ή πολλαπλών πτυχίων από τα συμμετέχοντα ιδρύματα, τα οποία αναγνωρίζουν ή εγκρίνουν οι ευρωπαϊκές χώρες. Προωθούνται τα προγράμματα που καταλήγουν στην απονομή κοινών πτυχίων·
 - ζ) θεσπίζουν αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης και συμφωνούν να υπόκεινται σε αξιολόγηση ομοτίμων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες (από ευρωπαϊκές ή τρίτες χώρες), προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια της ποιότητας των προγραμμάτων μάστερ·
 - η) διατηρούν ελάχιστο αριθμό θέσεων για την υποδοχή και φιλοξενία φοιτητών, ευρωπαίων και από τρίτες χώρες, στους οποίους έχει χορηγηθεί οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - θ) ορίζουν από κοινού διαφανείς προϋποθέσεις εισαγωγής, οι οποίες λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα ισότητας των φύλων και ίσης μεταχείρισης και διευκολύνουν την πρόσβαση σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας των ευκαιριών και της μη διάκρισης·
 - ι) είναι ελεύθερα να αποφασίσουν να ορίσουν ή όχι διδαστρα, σε πλαίσιο σεβασμού του εθνικού δικαίου και της συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ των ιδρυμάτων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β)·
 - ια) δεσμεύονται για την τήρηση των κανόνων όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των υποτρόφων (φοιτητών και επιστημόνων)·
 - ιβ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, βοήθειας για την έκδοση θεωρήσεων κ.λπ.). Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά τις αντιπροσωπείες της στις ενεχόμενες τρίτες χώρες όσον αφορά όλες τις ενημερωμένες διατάξεις σχετικά με το πρόγραμμα·
 - ιγ) ανεξαρτήτως της γλώσσας διδασκαλίας, προβλέπουν τη χρήση δύο τουλάχιστον ευρωπαϊκών γλωσσών ομιλούμενων στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα μάστερ Erasmus Mundus και, όπου ενδείκνυται, προτείνουν την προπαρασκευαστική γλωσσική κατάρτιση και υποστήριξη των φοιτητών, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα ιδρύματα αυτά.

3. Τα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus επιλέγονται για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση μιας ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.
4. Τα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus που επελέγησαν στο πλαίσιο του Erasmus Mundus 2004-2008 θα συνεχίσουν στο πλαίσιο της δράσης 1 μέχρι το τέλος της περιόδου για την οποία επελέγησαν, υπό την προϋπόθεση ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.

B. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS MUNDUS

1. Η Κοινότητα επιλέγει διδακτορικά προγράμματα εξαιρετικής ακαδημαϊκής ποιότητας τα οποία, για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, επονομάζονται «διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus».
2. Για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus, ανταποκρίνονται στις ακόλουθες γενικές κατευθυντήριες γραμμές και τα κριτήρια επιλογής:
 - α) περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και, όπου ενδείκνυται, άλλους συναφείς εταίρους, ώστε να διασφαλίζεται καινοτομία και απασχολησιμότητα·
 - β) ενδέχεται να περιλαμβάνουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλους συναφείς εταίρους, όπως ερευνητικά κέντρα, από τρίτες χώρες·
 - γ) εφαρμόζουν διδακτορικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει περιόδους σπουδών και έρευνας σε τουλάχιστον δύο από τα συμμετέχοντα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του στοιχείου α)·
 - δ) ενθαρρύνουν τις περιόδους πρακτικής άσκησης ως μέρος του διδακτορικού προγράμματος καθώς και τις εταιρικές σχέσεις μεταξύ πανεπιστημιακών και οικονομικών φορέων·
 - ε) διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες αναγνώρισης των περιόδων σπουδών και έρευνας που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα-εταίρους·
 - στ) καταλήγουν στην απονομή κοινών ή/και διπλών ή πολλαπλών πτυχίων από τα συμμετέχοντα ιδρύματα, τα οποία αναγνωρίζουν ή εγκρίνουν οι ευρωπαϊκές χώρες. Προωθούνται τα προγράμματα που καταλήγουν στην απονομή κοινών πτυχίων·
 - ζ) θεσπίζουν αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης και συμφωνούν να υπόκεινται σε αξιολόγηση ομοτίμων από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες (από ευρωπαϊκές ή τρίτες χώρες που όμως εργάζονται στις πρώτες), προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια της ποιότητας των διδακτορικών προγραμμάτων·
 - η) διατηρούν ελάχιστο αριθμό θέσεων για την υποδοχή και φιλοξενία υποψήφιων διδασκόντων, ευρωπαίων και από τρίτες χώρες, στους οποίους έχει χορηγηθεί οικονομική υποστήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - θ) ορίζουν από κοινού διαφανείς προϋποθέσεις εισαγωγής, οι οποίες λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα ισότητας των φύλων και ίσης μεταχείρισης και διευκολύνουν την πρόσβαση σύμφωνα με την αρχή της ισότητας ευκαιριών και της μη διάκρισης·
 - ι) είναι ελεύθερα να αποφασίσουν να ορίσουν ή όχι δίδακτρα, σε πλαίσιο σεβασμού του εθνικού τους δικαίου και της συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ των ιδρυμάτων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β)·
 - ια) δεσμεύονται για την τήρηση των κανόνων όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των υποψήφιων διδασκόντων·
 - ιβ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία υποψήφιων διδασκόντων από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, βοήθειας για την έκδοση θεωρήσεων κ.λπ.)·
 - ιγ) μπορούν να προτείνουν τη σύναψη συμβάσεων απασχόλησης για υποψήφιους διδάκτορες εναλλακτικώς προς τις υποτροφίες εφόσον επιτρέπεται από το εθνικό δίκαιο·
 - ιδ) ανεξαρτήτως της γλώσσας διδασκαλίας, προβλέπουν τη χρήση δύο τουλάχιστον ευρωπαϊκών γλωσσών ομιλούμενων στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στο διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus και, όπου ενδείκνυται, προτείνουν την προπαρασκευαστική γλωσσική κατάρτιση και υποστήριξη των φοιτητών, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα ιδρύματα αυτά.

3. Τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus επιλέγονται για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκδόσεων προόδου. Η περίοδος αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και το προπαρασκευαστικό έτος πριν από την επιλογή των υποψήφιων διδασκόντων.

Γ. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

1. Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες πλήρους φοίτησης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, καθώς και υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς από την Ευρώπη και τρίτες χώρες. Προκειμένου το πρόγραμμα να καταστεί πιο ελκυστικό για τους υπηκόους τρίτων χωρών, το ποσόν των υποτροφιών πλήρους φοίτησης θα είναι πιο υψηλό για τους φοιτητές μάστερ και τους υποψήφιους διδάκτορες τρίτων χωρών (υποτροφίες κατηγορίας Α) από ό, τι για τους Ευρωπαίους (υποτροφίες κατηγορίας Β).

α) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες πλήρους φοίτησης κατηγορίας Α σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από τρίτες χώρες οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί, μέσω διαδικασίας διαγωνισμού, σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus και διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus. Οι υποτροφίες αυτές αφορούν σπουδές σε ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus ή διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus. Υποτροφίες κατηγορίας Α δεν χορηγούνται σε φοιτητές τρίτων χωρών που πραγματοποιήσαν τις κύριες δραστηριότητές τους (σπουδές, εργασία, κ.λπ.) για περισσότερους από 12 συνολικά μήνες κατά την τελευταία πενταετία σε ευρωπαϊκή χώρα·

β) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες πλήρους φοίτησης κατηγορίας Β σε Ευρωπαίους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί, μέσω διαδικασίας διαγωνισμού, σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus και διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus. Οι υποτροφίες αυτές αφορούν σπουδές σε τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα που συμμετέχουν σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus ή διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus. Οι υποτροφίες κατηγορίας Β μπορούν να χορηγούνται μόνο σε φοιτητές τρίτων χωρών που δεν δικαιούνται υποτροφίες κατηγορίας Α·

γ) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε ακαδημαϊκούς από τρίτες χώρες που επισκέπτονται προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus με σκοπό να πραγματοποιήσουν διδακτικό, ερευνητικό ή ακαδημαϊκό έργο σε ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus·

δ) Η Κοινότητα μπορεί να χορηγεί υποτροφίες σύντομης διάρκειας σε Ευρωπαίους ακαδημαϊκούς που επισκέπτονται ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών, τα οποία συμμετέχουν σε προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus, με σκοπό να πραγματοποιήσουν διδακτικό, ερευνητικό ή ακαδημαϊκό έργο στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των τρίτων χωρών που συμμετέχουν στα προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus·

ε) Η Κοινότητα διασφαλίζει την εφαρμογή από τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διαφανών κριτηρίων για τη χορήγηση υποτροφιών, τα οποία λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, την τήρηση των αρχών της ισότητας ευκαιριών και της μη διάκρισης.

2. Οι υποτροφίες διατίθενται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, καθώς και σε ακαδημαϊκούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

3. Οι φοιτητές που έλαβαν υποτροφία ενημερώνονται για τον αρχικό προορισμό των σπουδών τους εγκαίρως από τη στιγμή που θα ληφθεί η απόφαση για τη χορήγηση υποτροφίας.

4. Άτομα που έχουν λάβει υποτροφία για προγράμματα μάστερ Erasmus Mundus μπορούν να ζητήσουν υποτροφία και για τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus.

5. Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι κανείς δεν λαμβάνει οικονομική υποστήριξη για τον ίδιο σκοπό από περισσότερα του ενός κοινοτικά προγράμματα. Ειδικότερα, άτομα που έχουν ήδη λάβει υποτροφία Erasmus Mundus δεν μπορούν να λάβουν υποτροφία Erasmus για το ίδιο πρόγραμμα μάστερ ή διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus στο πλαίσιο του προγράμματος για τη διά βίου μάθηση. Ομοίως, άτομα που λαμβάνουν υποτροφία από το Ειδικό Πρόγραμμα Άνθρωποι (Δράσεις Marie Curie) του 7ου προγράμματος-πλαίσου για την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και τις δραστηριότητες επίδειξης⁽¹⁾ δεν μπορούν να λάβουν επιπλέον υποτροφία Erasmus Mundus για την ίδια περίοδο σπουδών ή έρευνας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 54 της 22.2.2007, σ. 91.

ΔΡΑΣΗ 2: ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ERASMUS MUNDUS

1. Η Κοινότητα επιλέγει συμπράξεις υψηλής ακαδημαϊκής ποιότητας οι οποίες, για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος, επανομαζούνται «συμπράξεις Erasmus Mundus». Οι συμπράξεις αυτές συντάσσονται με τους στόχους και τους ειδικούς στόχους του άρθρου 3 και επιδιώκουν την επίτευξή τους, στο βαθμό που είναι σύμφωνες με τη νομική βάση στην οποία στηρίζεται η χρηματοδότηση.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος και σύμφωνα με τη νομική βάση από την οποία προέρχεται η χρηματοδότηση, οι συμπράξεις Erasmus Mundus:
 - α) περιλαμβάνουν τουλάχιστον πέντε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και έναν αριθμό ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση και που ορίζονται στην ετήσια πρόσκληση υποβολής προτάσεων·
 - β) συνιστούν τη βάση για μεταφορά τεχνογνωσίας·
 - γ) οργανώνουν ανταλλαγές φοιτητών, που έχουν επιλεγεί σύμφωνα με κριτήρια ακαδημαϊκής αριστείας, σε όλες τις βαθμίδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (από φοιτητές στον πρώτο κύκλο μέχρι μεταδιδακτορικούς ερευνητές), ακαδημαϊκών διδασκάλων και μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού για περιόδους κινητικότητας κυμαινόμενης διάρκειας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρακτικής άσκησης·
 - δ) διαθέτουν εσωτερικές διαδικασίες αμοιβαίας αναγνώρισης των περιόδων σπουδών και έρευνας που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα-εταίρους, βασισμένες ή συμβατές με το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων καθώς και με συμβατά συστήματα τρίτων χωρών·
 - ε) χρησιμοποιούν μέσα κινητικότητας που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, όπως η αναγνώριση προηγούμενων περιόδων σπουδών, η συμφωνία σπουδών και η αναλυτική βαθμολογία·
 - στ) ορίζουν διαφανείς προϋποθέσεις για την χορήγηση υποτροφιών κινητικότητας, οι οποίες λαμβάνουν δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα ισότητας των φύλων και ίσης μεταχείρισης καθώς και τις κατάλληλες γλωσσικές ικανότητες και διευκολύνουν την πρόσβασή τους σύμφωνα με την αρχή της ισότητας ευκαιριών και της μη διάκρισης·
 - ζ) δεσμεύονται για την τήρηση των κανόνων όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των υποτρόφων (φοιτητών, ακαδημαϊκών και μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού)·
 - η) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών, ακαδημαϊκών και μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού από την Ευρώπη και από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, βοήθειας για την έκδοση θεωρήσεων κ.λπ.)·
 - θ) ανεξαρτήτως της γλώσσας διδασκαλίας, προβλέπουν τη χρήση δύο τουλάχιστον ευρωπαϊκών γλωσσών που ομιλούνται στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στις συμπράξεις Erasmus Mundus και, όπου ενδείκνυται, την προπαρασκευαστική γλωσσική κατάρτιση και υποστήριξη των υποτρόφων, ιδίως με μαθήματα που οργανώνουν τα ιδρύματα αυτά·
 - ι) υλοποιούν περαιτέρω δραστηριότητες σύμπραξης, όπως η χορήγηση διπλών πτυχίων, η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων σπουδών, η μεταφορά βέλτιστων πρακτικών κ.λπ.·
 - ια) στην περίπτωση μέτρων που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 ή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ, ενθαρρύνουν του υπηκόους τρίτων χωρών να επιστρέφουν στις χώρες καταγωγής τους μετά τη λήξη των περιόδων σπουδών ή έρευνας ώστε να είναι σε θέση να συνεισφέρουν στην οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία των χωρών αυτών.
3. Η Επιτροπή, έπειτα από διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές των οικείων τρίτων χωρών μέσω των αντιπροσωπειών της, ορίζει τις εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητες σύμφωνα με τις ανάγκες των συγκεκριμένων τρίτων χωρών τις οποίες αφορούν οι συμπράξεις.
4. Οι συμπράξεις Erasmus Mundus επιλέγονται για περίοδο τριών ετών, υπό την προϋπόθεση μιας ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.
5. Οι υποτροφίες διατίθενται σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς από την Ευρώπη και τρίτες χώρες, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

6. Με τη χορήγηση υποτροφιών στο πλαίσιο της δράσης 2, η Επιτροπή υποστηρίζει μειονεκτούσες, από κοινωνικοοικονομική άποψη, ομάδες και πληθυσμούς σε επισφαλείς καταστάσεις χωρίς να τίθενται υπό αμφισβήτηση οι προϋποθέσεις διαφάνειας που ορίζονται στην παράγραφο 2, στοιχείο στ).
7. Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι κανείς δεν λαμβάνει οικονομική υποστήριξη για τον ίδιο σκοπό από περισσότερα του ενός κοινοτικά προγράμματα. Ειδικότερα, άτομα που έχουν ήδη λάβει υποτροφία Erasmus Mundus δεν μπορούν να λάβουν υποτροφία Erasmus για την ίδια περίοδο κινητικότητας στο πλαίσιο του προγράμματος για τη διά βίου μάθηση. Ομοίως, άτομα που λαμβάνουν υποτροφία από το προαναφερθέν Ειδικό Πρόγραμμα Άνθρωποι δεν μπορούν να λάβουν επιπλέον υποτροφία Erasmus Mundus για την ίδια περίοδο σπουδών ή έρευνας.
8. Οι συμπράξεις που επιλέγονται βάσει του «παραθύρου εξωτερικής συνεργασίας» του Erasmus Mundus (ονομασία δράσης που προηγήθηκε της δράσης 2) θα συνεχίσουν και στο νέο πλαίσιο μέχρι το τέλος της περιόδου για την οποία επελέγησαν, υπό την προϋπόθεση μιας απλουστευμένης ετήσιας διαδικασίας ανανέωσης βάσει των εκθέσεων προόδου.

ΔΡΑΣΗ 3: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Με τη δράση 3, η Κοινότητα μπορεί να υποστηρίξει δραστηριότητες που στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας, του προφίλ, της προβολής και της προσβασιμότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι δραστηριότητες αυτές συνεισφέρουν στους στόχους του προγράμματος και συνδέονται με τη διεθνή διάσταση όλων των πτυχών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως της προώθησης, της προσβασιμότητας, της διασφάλισης ποιότητας, της αναγνώρισης των ακαδημαϊκών μονάδων, της αναγνώρισης των ευρωπαϊκών τίτλων στο εξωτερικό και της αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων με τις τρίτες χώρες, της ανάπτυξης του προγράμματος σπουδών, της κινητικότητας, της ποιότητας των υπηρεσιών κ.λπ. Στις δραστηριότητες αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται η προώθηση του προγράμματος και των αποτελεσμάτων του.
2. Τα επιλέξιμα ιδρύματα μπορούν να περιλαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρο 5, στοιχείο στ), δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο σχεδίων που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρεις οργανισμούς από τρεις διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες και μπορεί να περιλαμβάνουν και οργανισμούς από τρίτες χώρες.
3. Οι δραστηριότητες (που μπορούν να περιλαμβάνουν συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια, μελέτες, αναλύσεις, πιλοτικά σχέδια, απονομή βραβείων, διεθνή δίκτυα, παραγωγή υλικού για δημοσίευση, ανάπτυξη εργαλείων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας κ.λπ.) μπορούν να πραγματοποιούνται οπουδήποτε στον κόσμο. Η Επιτροπή διασφαλίζει την καλύτερη δυνατή διάδοση των πληροφοριών όσον αφορά τις δραστηριότητες και τις εξελίξεις του προγράμματος, ιδίως μέσω της πολύγλωσσης ιστοσελίδας Erasmus Mundus η οποία πρέπει να τύχει καλύτερης αναγνωσιμότητας και καλύτερης προσπελασιμότητας.
4. Με τις παραπάνω δραστηριότητες επιδιώκεται η δημιουργία δεσμών μεταξύ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας, όπως και μεταξύ τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιωτικού τομέα στις ευρωπαϊκές και στις τρίτες χώρες, και η αξιοποίηση, όπου είναι δυνατόν, ενδεχόμενων συνεργειών.
5. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές θα αναλάβουν ολοκληρωμένη πολιτική ενημέρωσης των πολιτών σε συνεργασία με τα συμμετέχοντα στο πρόγραμμα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης· στόχος της θα είναι η έγκαιρη και πλήρης πληροφόρηση καθώς και η διασάφηση των απαιτούμενων διαδικασιών, ενώ ιδιαίτερη προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στις υποεκπροσωπούμενες περιφέρειες.
6. Η Κοινότητα μπορεί να υποστηρίξει, όπου αυτό ενδείκνυται, τις δομές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο β), στις προσπάθειές τους για την προώθηση του προγράμματος και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
7. Η Κοινότητα υποστηρίζει επίσης ένα σύλλογο αποφοίτων όλων των φοιτητών (τρίτων χωρών και Ευρωπαίων) που αποφοιτούν από προγράμματα μάστερ και διδακτορικά Erasmus Mundus.

ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι του προγράμματος μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες που αφορούν εμπειρογνώμονες, εκτελεστική υπηρεσία, υφιστάμενους αρμόδιους φορείς στα κράτη μέλη, και εάν χρειαστεί, άλλες μορφές τεχνικής και διοικητικής βοήθειας, στις οποίες ενδέχεται να χρειαστεί να προσφύγει η Επιτροπή για την υλοποίηση του προγράμματος. Τα παραπάνω μπορεί ειδικότερα να περιλαμβάνουν μελέτες, συνεδριάσεις, δραστηριότητες ενημέρωσης, δημοσιεύσεις, δραστηριότητες παρακολούθησης, δραστηριότητες επιθεωρήσεων και λογιστικού ελέγχου, δραστηριότητες αξιολόγησης, δαπάνες για δίκτυα πληροφορικής με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες που είναι άμεσα απαραίτητες για την υλοποίηση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Οι διαδικασίες επιλογής πρέπει να τηρούν τις ακόλουθες διατάξεις:

α) οι προτάσεις δυνάμει της δράσης 1 επιλέγονται από την Επιτροπή με τη βοήθεια επιτροπής επιλογής, της οποίας προεδρεύει πρόσωπο που εκλέγεται από την ίδια, και η οποία απαρτίζεται από εξέχουσες προσωπικότητες που προέρχονται από τον ακαδημαϊκό χώρο και αντιπροσωπεύουν την ποικιλία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η επιτροπή επιλογής διασφαλίζει ότι τα προγράμματα μάστερ και διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus αντιστοιχούν στην υψηλότερη δυνατή ακαδημαϊκή ποιότητα λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την ανάγκη για μια όσο τον δυνατόν πιο ισορροπημένη γεωγραφική εκπροσώπηση. Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, επιδιώκεται να αντιπροσωπεύονται ισόρροπα οι διάφοροι τομείς σπουδών. Η Επιτροπή οργανώνει αξιολόγηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο όλων των επιλέξιμων προτάσεων, από ειδικούς εμπειρογνώμονες του ακαδημαϊκού χώρου, πριν από την υποβολή των προτάσεων στην επιτροπή επιλογής. Για κάθε πρόγραμμα μάστερ ή διδακτορικό πρόγραμμα Erasmus Mundus θα ορίζεται συγκεκριμένος αριθμός υποτροφιών που θα καταβάλλονται στους επιλεγέντες από το φορέα (ή τους φορείς) διαχείρισης των προγραμμάτων μάστερ ή διδακτορικών. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών, των υποψηφίων διδασκόντων και των ακαδημαϊκών θα γίνεται από τα ιδρύματα που θα συμμετάσχουν στα προγράμματα μάστερ και τα διδακτορικά προγράμματα Erasmus Mundus, σύμφωνα με κριτήρια ακαδημαϊκής αριστείας έπειτα από διαβούλευση με την Επιτροπή. Η δράση 1 απευθύνεται κυρίως στους φοιτητές τρίτων χωρών και είναι επίσης ανοιχτή στους ευρωπαίους φοιτητές. Οι διαδικασίες επιλογής για τα προγράμματα μάστερ και τα διδακτορικά προγράμματα του Erasmus Mundus περιλαμβάνουν διαβούλευση με τα όργανα που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο β).

β) οι προτάσεις δυνάμει της δράσης 2 επιλέγονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1085/2006, (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 και στη συμφωνία εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ και την εσωτερική συμφωνία ΑΚΕ-ΕΕ.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανονισμών και συμφωνιών που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή μεριμνά εξάλλου, ούτως ώστε οι προτάσεις σύμπραξης Erasmus Mundus να ανταποκρίνονται στους πλέον υψηλούς κανόνες ακαδημαϊκής ποιότητας λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη μια όσο το δυνατόν πιο ισορροπημένη γεωγραφική εκπροσώπηση. Η επιλογή των φοιτητών και ακαδημαϊκών πραγματοποιείται από τα ιδρύματα που συμμετέχουν στη σύμπραξη σύμφωνα με κριτήρια ακαδημαϊκής αριστείας, μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή. Η δράση 2 απευθύνεται κυρίως στους φοιτητές τρίτων χωρών. Ωστόσο, προκειμένου να επιτραπεί αμοιβαίος εμπλουτισμός, η κινητικότητα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης Ευρωπαίους υπηκόους.

γ) οι προτάσεις δυνάμει της δράσης 3 επιλέγονται από την Επιτροπή.

δ) η επιτροπή του άρθρου 8 παράγραφος 1 ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση από την Επιτροπή για όλες τις αποφάσεις επιλογής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις, κλίμακες μοναδιαίου κόστους και βραβεία

Οι κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις ή/και κλίμακες μοναδιαίου κόστους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 181, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002, μπορούν να χρησιμοποιούνται στην περίπτωση όλων των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Οι κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται για ποσά έως και 25 000 EUR ανά εταίρο στο πλαίσιο συμφωνίας επιχορήγησης. Μπορούν να φτάνουν τα 100 000 EUR στο σύνολό τους ή/και να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με κλίμακες μοναδιαίου κόστους.

Η Επιτροπή μπορεί να προβλέπει την απονομή βραβείων σχετικά με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

2. Συμφωνίες εταιρικής σχέσης

Στις περιπτώσεις όπου δράσεις του προγράμματος υποστηρίζονται από συμφωνίες-πλαίσια εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 163 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002, οι εταιρικές σχέσεις μπορούν να επιλέγονται και να χρηματοδοτούνται για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση μιας απλουστευμένης διαδικασίας ανανέωσης.

3. Δημόσια ιδρύματα ή οργανισμοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Όλα τα ιδρύματα και οργανισμοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που ορίζονται από τα κράτη μέλη και έχουν συγκεντρώσει, σε ποσοστό άνω του 50 %, τα ετήσια έσοδά τους από δημόσιες πηγές κατά τα τελευταία δύο έτη, ή που ελέγχονται από δημόσιους φορείς ή εκπροσώπους τους, θεωρούνται από την Επιτροπή ως έχοντα την απαραίτητη οικονομική σταθερότητα, να φέρουν εις πέρας σχέδια στο πλαίσιο του προγράμματος και δεν τους ζητείται περαιτέρω τεκμηρίωση της ικανότητας αυτής. Τα ιδρύματα ή οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να απαλλάσσονται από τις απαιτήσεις λογιστικού ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 173, παράγραφος 4, πέμπτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002.

4. Επαγγελματικές ικανότητες και προσόντα των αιτούντων

Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 176, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002, ότι συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων διαθέτουν τις επαγγελματικές ικανότητες και προσόντα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της προτεινόμενης δράσης ή προγράμματος εργασίας.

5. Διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης

Για τις αποφάσεις που λαμβάνονται από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 7, τις συμβάσεις και συμφωνίες που προκύπτουν από αυτές, καθώς και τις συμφωνίες με συμμετέχουσες τρίτες χώρες, προβλέπεται επιτήρηση και οικονομικός έλεγχος από την Επιτροπή (ή τυχόν εντεταλμένο εκπρόσωπό της) και από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), καθώς και λογιστικοί έλεγχοι – επιτόπου εάν απαιτείται – από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ο δικαιούχος επιχορήγησης διασφαλίζει, όπου συντρέχει περίπτωση, ότι τα δικαιολογητικά που βρίσκονται στην κατοχή εταίρων ή μελών καθίστανται άμεσα διαθέσιμα στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε λογιστικό έλεγχο επί της χρησιμοποίησης της επιχορήγησης, ο οποίος διενεργείται είτε απευθείας από υπαλλήλους της Επιτροπής είτε από οποιονδήποτε εγκεκριμένο εξωτερικό φορέα της επιλογής της. Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να διενεργούνται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας και για μία πενταετία μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχεδίου. Όπου αυτό ενδείκνυται, τα πορίσματα των λογιστικών ελέγχων μπορούν να οδηγούν σε αποφάσεις ανάκτησης ποσών από την Επιτροπή.

Οι υπάλληλοι της Επιτροπής και το εγκεκριμένο από την Επιτροπή εξωτερικό προσωπικό έχουν το κατάλληλο δικαίωμα πρόσβασης, ιδίως στα γραφεία του δικαιούχου, καθώς και σε όλα τα πληροφοριακά στοιχεία, ακόμη και σε ηλεκτρονική μορφή, που απαιτούνται για την εύρυθμη διεξαγωγή των λογιστικών ελέγχων.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF διαθέτουν τα ίδια δικαιώματα με την Επιτροπή, ιδίως το δικαίωμα πρόσβασης.

Εξάλλου, η Επιτροπή μπορεί να διεξάγει επιτόπους ελέγχους και εξακριβώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος, σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει η Επιτροπή προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα των Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες ⁽¹⁾.

Για τις κοινοτικές δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, ως παρατυπία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽²⁾, νοείται κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου ή κάθε αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί, λόγω αδικαιολόγητης δαπάνης, ο γενικός προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κονδύλια τα οποία διαχειρίζεται η Ένωση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1.